

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DELAVSKI DNEVNIK ZA SLOVENCE V AMERIKI

CLEVELAND, OHIO, MONDAY, (PONDELJEK) AUGUST 31, 1936.

VOLUME XIX. — LETO XIX.

Najstarejši slovenski
dnevnik v Ohio
Oglesi v tem listu so
uspešni

ŠTEVILKA (NUMBER) 206

SOVJETI SO RAZ-
ŠIRILI SVOJE
"ČIŠČENJE"

Stalinova vlada tudi zahteva, da Norveška izžene Trockija, če noče, da bodo prizadete "priateljske vezi s Sov. Rusijo."

MOSKVA. — V teku je obširno trockijevsko "čiščenje", ki je osredotočeno na banke, železniške založbe in pisatelje v sovjetski Rusiji, katerega namen je očistiti Trockija trockijevcev. Galena Sera, Briakov, žena Gregevica, Sokolnikova, in člani njene literarnega salona, vključno znanega pisatelja Tarasova-Rodionova, so bili direktno obdolženi, da se trockisti. Pisateljska zveza je obdolžila zveze s trockijevci vodilnega sovjetskega dramatika Afinogenova, bivšega urednika Izvestij in zdaj učiteljske revije "Boljševik" Grončarskij in ravnatelja državnega gledališča v Moskvi Amaljebelija. Slednji je takoj posredoval.

Velik škandal se je odkrilo v Leningradu v tamošnjem pedagoškem institutu, kjer je bil nekdanji student, Musin po imenu, razredjen kot direktor fašistične skupine, poleg njega pa je bilo obdolženi trockijevskih aktivistov, med katerimi sta bila dva bivša belih armad, eden je pa bivšega premožnega posestnika (kulaka), in troje predavateljev, ki so obdolženi, da so predavali pod vodstvom terorista Zajdelja, ki je deloval pod trockijevim vodstvom. Ravnašči inštитuta Boldinov je bil obdolžen zanemarjanja službenih dolžnosti in površnosti.

Ciščenje je prineslo na dan, da je imel podpravnatelj Državne komisije Arkus, ki je bil aretiran, na razpolago večje vse denarje, da trockijevce. Načelnik uredništva komisije v Severnem Kavkazu Golodovič je bil tudi obdolžen zanemarjanja službenih dolžnosti in površnosti.

Ciščenje je prineslo na dan, da je imel podpravnatelj Državne komisije Arkus, ki je bil aretiran, na razpolago večje vse denarje, da trockijevce. Načelnik uredništva komisije v Severnem Kavkazu Golodovič je bil tudi obdolžen zanemarjanja službenih dolžnosti in površnosti.

Obiski v uredništvu

V soboto se je oglasil na našem uredništvu rojak Martin Debersek iz Harwicka, Pa., ki je prišel v Cleveland, k poroki svojega nevaka Joe Ocvirk, takisto iz Harwicka, z Miss Mary Spik iz Cleveland. Dalje so se ustavili v našem uredništvu John Just iz Midwayja, Pa., njegov sin John Just ml. z ženo Rosy in Mrs. Mary Erzen iz Primrose, Pa.

Cankarjeva ustanova

Minuli teden so pristopili k Cankarjevi ustanovi društvo Frank Somrak in Stanley Dobrila, ki je v Beach Grove, Ind., kjer dela, dobil tudi štiri naročilke za "Cankarjev glasnik" — Valentina Kuharja, Franka Stanovnika, Louisa Stera in Antonia Tomačiča ter obljudil, da jih bo dobil še več.

V bolnišnico

S Svetkovko ambulanco je bil prepeljan v St. Alexia Hospital Ave., ki se bo moral podvreči o-

Ivan Molek pojasnjuje svoje novo stališče

V "Prosjeti" z dne 26. t. m. imen glavni urednik Ivan Molek dalji članek, v katerem ponovno pojasnjuje svoje stališče z ozirom na novo taktilo, ki jo je priporočil slovenski načelnik predmornih delavcem v Ameriki. Ker stvar nedvomno tudi zanima naše čitatelje, ki ne dobivajo "Prosjeti", navajamo v naslednjem glavnem izčrpke Molekovega članka:

"Toda Garden je za ta kredit porabil le polovico ali še manj kot polovico svojega dela. Večji del svojega napora je vložil v politično akcijo, ampak rezultata te akcije ni videti nikjer. Recimo, da je Garden 75% svojega dela porabil za politično akcijo in 25 procent na našem polju ... in od vsega dolarja, ki ga je žrtvoval, je šlo 75 proc. za stranko in 25 proc. za naše stvari ... Ali ni to žrtvovanje tragično?"

Molek nato vprašuje Gardna, ali bi ne bilo bolje, ako bi spremeni svojo taktilo, da bi vložil poslej 75 proc. svoje energije v naše zadeve (tisk, dramatika, pevski zbori, vzgoja mladine, naše gospodarske ustanove itd.) v prid politične akcije pa 25 procent, torej baš obratno kot doslej? "Petindvajset odstotkov politike bi lahko uključilo vse," pravi Molek, "kar je našim delavcem treba, da se informira o splošni situaciji v Združenih državah. Bi pa Američani morali toliko bolj delati, če bi hoteli imeti gibanje. Namesto da bi Garden nabral tisoč podpisov za kandidate, Američani pa komaj po 200 vsak, naj si Garden oddele 200 in prepusti tisoče domačinom! Ako bi pa kje kazala zmaga, pa naredimo izjemo in pritisnemo vsi stodostotno. Ameriška revolucija ne bi s to taktilo prav nič zakasnela. Vseeno pride ob svojem času, medtem pa mi lahko podvojimo ali potrojimo finančni in kulturni kapital naših institucij in bo močno toliko bolj pripravljeni za preobrat. Bomo vsaj nekaj imeli od svojega dela!"

Po tem uvodu Molek omenja Gardnov razpravo v isti številki, s katero skuša ovreči njegovo misli, nato pa nadaljuje: "Kar jaz trdim, je to, da nam je praksa, lastna in dolgoletna izkušnja pokazala, da so naši politični naporji in žrtve — zmanjšali časa, dokler velika masa ameriških delavcev ne stope na samostojno politično fronto, dokler ni te revolucije, je naše politično delo — izvzemši tu pa tam lokalno — zapravljeni, vrženo v vodo.

"Tone Garden je že star imigrant. Lahko rečem, da on pred-

Ustrelil ženo

Sam Coco, 27-letni clevelandski reketir, ki je imel v Clevelandu dve ženi, je včeraj tekom preprič ustrelil v glavo svojo drugo ženo, s katero je živel v bigamičem zakonu, potem pa jo je peljal v clevelandsko klinično bolnišnico in mu je umrla na rokah, ko jo je nesel po stopnicah v bolnišnico. Coco pravi, da je hotel ženo samo postrašiti, da se mu je pa revolver pri tem po nesreči sprožil. Obtožen je bil umora drugega reda.

Teta štorklja

Teta štorklja se je oglasila pri družini Mr. in Mrs. Miklčič, 846 Wayside Ave., ter pustila krepkega sinčka, prvorjenca Dekliško ime matere je bilo Rose Turk. Oglasila se je tudi pri družini Mr. in Mrs. Anton Lauš, 1037 East 61 St., in pustila zalo hčerk. Pri Mr. in Mrs. J. Slapar, 6725 Bayliss Ave., je pa pustila sinčka.

Dr. James Mally

Dr. James Mally nam sporoča, da bo moral vsled nepričakovanih ovir izostati iz svojega urada v S. N. D. na St. Clair Ave. V uradu se ga bo zopet dobiti v torek dne 8. septembra.

V Kanado

John Prostor, ki ima urarsko delavnico na 15701 Waterloo rd., je z ženo, sinom in sna dobro dobitoval za nekaj dni v Kanado, kjer bodo obiskali razstavo v Toronto, Ont. Vrnili se bodo v sredo.

Doma iz bolnišnice

John Samsa, 10510 Prince Ave., se je vrnil iz mestne bolnišnice. Prijatelji ga lahko sedaj obiščijo na domu.

Mussolini odklanja i-dejo "vednega miru"

Pravi, da je ta ideja absurdna in tuja "fašistični veri" in temperamentu fašistov. "Mi moramo biti močni!" kriči fašistični diktator.

AVELLINO, Italija. Italijanski diktator Benito Mussolini je včeraj posvaril svet, da lahko mobilizira osem milijonov vojakov v nekaj urah z enostavnim poveljem. Mussolini je govoril ob priliki obsežnih manevrov italijanske armade, dejal, da odklanja "absurdnost vednega miru" in da je afriška zmaga prinesla za posledico, da je italijanska armada močnejša kot kdaj prej, nato pa je izjavil:

"Mi moramo biti močni! Mi moramo biti vedno močnejši! Mi moramo postati tako močni, da bomo kos vsakim eventualnostom ter zmožno naravnost pogledati v oči vsake situaciji, pred katero bomo postavljeni."

Mussolini pravi, da si Italija želi miru sosed in da je pravljena prispeval svoj delež pri ustvarjanju mirnih odnosa med narodi, da pa se nahaja svet v kremljih neodoljive oboroževalne tekme in da mora biti Italija vsed tega pripravljena na vse. Španske situacije ni omenjal direktno, pač pa se je dotaln il direktno, ko je potem, ko je izjavil, da je ideja večnega miru smešna in naspločna veri in temperamentu italijana, omenil gotovo politično situacijo, v kateri se nahajamo in ne vemo, kako se bo razvila.

Glede zadnjih dvanajst mesecev, tekmo katerih si je Italija podvrgla Etiopijo, je fašistični diktator izjavil, da se bo vpliv dogodkov v tem času še vse bolj občutilo, in zaključil svoj govor z odbjubo, da bo italijanski fašizem korakal dalje v začrtani smeri, torej v smeri nadaljnih imperijalističnih avantur.

Oče in mati se žrtvuje za sina

CHICAGO. — Zakonca Morris in Fay Levitt sta postala živi "poskusni tudi" v poizkusu, da se reši življenje njunega sedemletnega sina Philipa, ki ga je napadla neka smrtna bolezna (streptococci infection), proti kateri pozna samo en lek: serum iz krvi bolnika, ki je pravkar sam prebolel to bolezni. Čim je bilo to povedano, sta se oče in mati takoj ponudila, da tvegata svoje življenje, da se reši sina, če le mogoče. Zdravniki so jima nato vceplili bacile smrtonosne bolezni, kar se bo zdaj ponavljalo skozi dva tedna, nakar se jima bo vzel nekaj krvi ter se jo vbrizgnilo bolnemu sistemu, ako ne bo že prepozno. Medtem se je ponudilo v to svrno žetec ljudi iz raznih krajev Združenih držav, ki pa so bili najbrž mnenja, da se gre za navadno krvno transfuzijo, kar pa je zmotno. Kakor že omenjeno, je edini lek proti tej bolezni kripravkar ozdravljene žrtve te bolezni, ki pa je po izjavni zdravniških izvedencev tako smrtonosna, da le redkokdo okreva od nje. S tem, da sta se dala inficirati z bacili te bolezni, sta zakonca Levitt postavila na tehnico njuno lastno življenje.

Seja Prog. Slovenk

Redna seja Progresivnih Slovencov, krožek št. 1, se bo vršila v torek 1. septembra v čitalnici Slov. Del. Doma na Waterloo Rd. Članice so prošene, da pridejo v obilnem številu, ker so važne stvari za rešiti. Pripeljite tudi kaj novih članic. Prav vse so dobrodoše. — Tajnica.

Umazana gonja ka-plana Jagra

Kapitan Matija Jager danes zopet rohni proti "rdečkarjem" (mi smo seveda vključeni), ker po njegovem mnenju posvečamo premalo pozornosti "grozodejstvu", ki da jih španski delavci izvršujejo nad tamošnjo duhovščino. Pri tem je celo tako absurden, da izjavlja, da se nam vsem, ki simpatiziramo s španskimi delavci in delavskim gibanjem sploh, 'ne gre v prvi vrsti za boj proti kapitalizmu, ampak za boj proti veri, cerkvi in proti Bogu.' Ta trditev je tako otroče smešna in njen namen (vzbujanje verskih predstodkov proti nam) tako prozoren, da nanjo ni vredno odgovarjat. Kar se pa tiče 'umorov duhovnikov nun itd.' po španskih delavcih, moramo pa pribiti, da tem vistem, ki jih razvijata svetovna klerikalna in fašistična propaganda s tako nasla, da izgleda, kakor bi rada videla, da bi španski delavci v resnici popolnoma iztrebili špansko duhovščino — da tem vistem ne verjamemo! Možno sicer je, da je bil tekmo krvave revolucije ubit tudi kak duhovnik in razdejana kaka cerkev — v Barceloni n. or. so bile vladne čete prisiljene poškodovati cerkve, ker so se v njih ugnezdale fašistične čete! — toda krvavim vistem, ki jih razvijata klerikalna in fašistična propaganda, ne moremo verjeti, dokler niso podprt z dokazi! Trditev fanatika Jagra, da mi uživamo spričo strahotnega stanja v nesrečni Španiji — ki so ga izvili fašisti, monarhisti in klerikalci, ne delavci! — je pa najbolj umazan primer vzbujanja verskih predstodkov proti vsem prijateljem svobode in pravice, ki je v španskem primebitu očitno na delavski strani! Jager (človek, ki se povzpne do takoj nizkotnih trditev, ne zasluži več niti toliko, da bi se ga pa pravilih meščanske vladnudnosti tituliralo z "gospodom") to nora vedeti! In on nedvomno tudi ve, da će bi bilo v naši moci, bi v Španiji ne padla nobena žrtve — ne duhovnik niti delavec — in da ne bi bila prelitava kaplja človeške krvi, če bi bilo v moči španske ustavne ljudske vlade! Mi obžalujemo vse žrte Španije civilne vojne in vse razdejanie, ki ga povzroča, zavedamo se pa pri tem, da je bilo vse to španskemu ljudstvu usiljeno do fašistov in klerofašistov in da je svetovna fašistična propaganda stalno na delu, da spodkopuje ugled ljudske vlade z lažmi o rdečkarskih grozodejstvih, dočim o fašističnih grozah molči! In tej propagandi mi nočemo nasesti! To je vse.

Smrtna kosa

V soboto zjutraj je umrl na svojem domu na 1008 E. 64 St. Joseph Majer, star okrog 40 let. Bolehal je 9 dni. Bil je vdovec; žena mu je umrla pred tremi leti. Rojen je bil v Deščici vasi pri Žužemberku, kjer še zavuča mater, brata in sestro. V Juliju zavuča sestrično in bratranca. Pogreb ima v oskrbi A. Grdin in Sinovi. Čas pogreba bo naznajen kasneje.

Himen

V soboto 5. septembra se počita v verki sv. Vida Miss Frances Slapar iz Bonna Ave. in Rudolph Koporc (Kalister) iz 72 Street.

Špansko letalo napadlo ameriško ladjo

Na zvezni rušilec Kane je bilo spuščenih šest bomb, ki pa niso zadele; ameriški mornarji so odgovorili s protiletalskimi topovi. Washington protestira pri vladu in rebelih.

Rebeli so v petek ponoči začeli z zračnimi napadi na Madrid.

RAPID CITY, S. D., 31. avg. — Marvin H. McIntyre, tajnik predsednika Roosevelt, je včeraj podal novinarjem izjavilo, da je neko neidentificirano špansko letalo napadlo ameriško rušilec Kane, ki je bil na potu iz Gibraltarja v Bilbao, ter spustilo šest bomb, ki pa niso zadele cilja. Rušilec se je tedaj nahajjal kakih 40 milij od španske obale na visokem morju. Prvi je špansko letalo napadlo ameriško bojno ladjo ob 4:25 popoldne (španski čas) ter spustilo dve bombe, ki sta padli v morje, potem pa odletelo. Rušilec je imel razvito ameriško zastavo, poleg tega pa je bil tudi njegov krov prepleškan z ameriškimi barvami. Petnajst minut pozneje se je letalo vrnilo ter spustilo tretjo bombo, nakar so ameriški mornarji dvakrat ustreli proti napadalcu, ki se je takoj nato obrnil ter spustil tri nadaljnje bombe, ki so čofile v morje. Nato je letalo zbežalo in ameriški rušilec je poslal za njim še sedem izstrelkov.

Ali je bilo letalo rebelno ali vladno, se ni moglo razločiti. (Bržkone je bilo rebelno.) Rušilec Kane je bil poslan v španske vode, da pomaga pri evakuiraju ameriških državljanov iz Španije. V soboto so rebeli ustrelili dvanaest legijonarjev, ko so poskušali pobegniti preko meje. Rebelna komanda je sporečila, da bo danes začela bombardirati Irin in civilno prebivalstvo, predvsem ženske in otroci, so se včeraj začeli seliti preko meje v Francijo.

Rebelna ofenziva proti Valencia in Cartageni na južnem obalah se je izjalovila in so vladne čete porinile rebele na zazaj.

FRANCOSKI DELAVCI PRETE

PARIZ. — Militantni voditelji francoskih delavcev so včeraj zagrozili, da bodo proglašili novo stavko "prekržanih rok", aka no bo Blumova koalicijska vlada Ljudske fronte takoj začela izvajati pred kratkim sprejetega zakona o 40-urnem delovnem tednu. Vlada se je takoj podala na delo, da se ta zakon čim prej uveljavlja, in delodajci protestirajo, češ, da ne bodo mogli prenašati bremen, ki jim jih nalaže nova socialna zakonodaja.

Nepoboljšljiv pijan voznik

Charles Witusinsky iz Cleveland je bil pred tremi meseci spoznan za krivega, da je vozil avto v pijanem stanju ter postavljen pod sodniško nadzorstvo. Izvilo ga to ni. Ko je

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PTG. & PUB. CO.
VATRO J. GRILL, President
6231 ST. CLAIR AVE.—HENDERSON 5811

Issued Every Day Except Sundays and Holidays
Po raznalaču v Clevelandu, za celo leto \$5.50
za 6 mesecev ..... \$3.00; za 3 mesece \$1.50
Po pošti v Clevelandu za celo leto \$6.00
za 6 mesecev ..... \$3.25; za 3 mesece \$2.00
Za Združeno državo in Kanado za celo leto \$4.50
za 6 mesecev ..... \$2.50; za 3 mesece \$1.50
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemne države
za 6 mesecev ..... \$4.00; za celo leto \$8.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918
at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the
Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

"PROTIFARŠKE GONJE"

Zadnje čase zopet pogosto naletimo na trditve v nasprotnem časopisu o "protifarških gonjah," zlasti pa se ta izraz dopade našemu kapelanu Matiji Jagaru, ki se ga poslužuje na način, kakor bi v našem naprednem časopisu kar mrgolelo "farjev." Zato je potrebno, da stvar nekoliko prerešetamo in pogledamo, kje prav za prav največ govore o "farjih."

Izraz "far" je prišel med Slovence od Nemcev in se je med njimi udomačil davno predno je sploh kdo vedel kaj o "protifarških gonjah." Z njim je knečko ljudstvo označalo duhovnike in je ta izraz med našim ljudstvom še zmerom v rabi in v bistvu pa ne pomeni nič drugačega kot navaden ljudski izraz za duhovnika. V tisk pa je prišel ta izraz in dobil deloma zaničljiv pomen tekem bojev med izumrlim slovenskim liberalizmom zadnjih desetletij preteklega in prvih desetletij našega stoletja na eni in slovenskega klerikalizma na drugi strani. Izraz "far" je postal zaničljiv primik, s katerim so tedanji slovenski liberalci "pitali" svoje politične nasprotnike v duhovskih suknjah, dočim istočasno niso imeli nič proti veri in cerkvi, kar se je pokazalo ob raznih procesijah, ko so isti liberalci kaj radi poprijeli za drog ter nosili cerkveno bandero ali "nebo."

Naravno, da so Slovenci prinesli ta izraz s seboj tudi v Ameriko. Tudi je povsem umetno, da se ga je rabilo v boju proti vplivu duhovštine, ki je imela sprva monopol na udejstvovanje našega človeka na vseh poljih. Toda stvar je prišla primeroma hitro iz rabe ali "mode."

Slovenski delavec v Ameriki se je namreč začel zavedati, da se z zabavljanjem čez "farje" ne bo rešil pritiska ekonomskega izkorisčanja, da glavni povzročitelj vsega zla ne čopi v farovžu, da je pravi "lntvern" kapitalizem, farovž pa samo njegov pokorni sluga. Čim se je tega zavedel, je usmeril svoj glavni boj proti pravemu sovražniku — proti kapitalizmu z vsemi njegovimi odrastki. Začel se je udejstvovati na polju razredne delavske izobrazbe in začel je posegati tudi na delavsko politično polje. Slovenski delavec v Ameriki je nastopil svojo pravo pot.

Klerikalizma pri tem ni pozabil, kajti zavedal se je, da je zaveznički kapitalizma, kateremu pomaga držati nevedne ljudske mase v ignoranci in podložnosti. Toda glavni boj ni več veljal klerikalizmu, temveč kapitalizmu, kateremu se je cerkev zaradi "posvetnih dobrin" sama udinjala. Udari gospodarja in zadel bošč tudi hlapca ali deklo! je postal novo geslo.

"Protifarške gonje," kolikor jih je bilo med nami, so postale stvar preteklosti. Takisto so bile poslane v pozabovo "farovške skrivnosti." "Far" je prenehal biti predmet boja, kajti naš delavec se je zavedel, da je duhovnik samo nezraten delec mogočnega izkorisčevalskega sistema, vsled česar se je začel boriti proti sistemu in ne več proti posameznikom kot takim, ki bi bili lahko prav take pijavke tudi brez duhovske suknje in kolarja na sebi. Saj so naposled tudi med duhovniki pošteni ljudje, žrtve istega sistema!

Toda naši klerikalci, zlasti njihovi voditelji v duhovskih suknjah, pa tega ne morejo pozabiti. Toži se jim po tistih

(Dalje v 6. kolonu)

UREDNIKOVA POŠTA:**Tudi "pri" nas rohne rebeli**

Cleveland, Ohio

Uredništvo "Enakopravnosti" z veseljem prihaja dopise naročnikov, kar pa ne pomeni, da se strinja z izjavami ali trditvami dopisnikov. Uredništvo pove svoje imenje o vsem na drugem mestu, v prvi vrsti v uredniški koloni.

maram ga!" je rekla lisica, ko grozdja ni mogla doseči ... Smo kislo grozdje, Matija, zelo kislo, a?

Fašistični rebeli ne rogovili samo v Španiji, tudi pri nas rohne in skačejo. In dočim španski fašisti napadajo Madrid, pa naši rebeli naskakujejo Cankarjevo ustanovo in "Cankarjev glasnik." Uspeha bodo imeli toliko, kot so ga imeli doslej španski rebeli z Madridom. Mi gremo naprej proti začrtanemu cilju in ne Lemont niti Baraga nas ne bosta ustavila!

Kaplan Matija ima čudna očala in se mu vidimo vsi strašno rdeči, da ga je že kar strah, če mu verjamete. Pa ni take velike sile. Samo črni ne moramo biti. Ali nam more kaj taktega zamerniti?

V soboto je kaplan Matija imel v "A. D." ganljivo pridigo o ruskih delavcih in kmetih, kako grozno trpe pod boljševiškim jarom. Jaz mislim, da bi svoje velike pridigarske zmožnosti lahko porabil drugače: lahko bi začel pisati kako Mussolini kravovo zatira primorske Jugoslovane in kako papeška vladu pred sodeluje ... S tem bi lahko pridobil pri nas več "kredita" kot ga bo pridobil s svojim obregovanjem ob sovjetsko Rusijo, o kateri nič ne ve, in vzbujanjem verskih predsedkov proti ljudem, ki nočejo gledati skozi njegove naočnice in skakati na lik kužku preko njegove palidice.

A. S. in Co.

Spomini na Maksima Gorkija

(Slavni ruski pevec Šaljapin tega je imelo njegovo telo še je napisal ob priliku nedavne smrti svojega enako slavnega prijatelja Maksima Gorkija spominsko črtico, ki je tu objavljena v izvrpku.)

"Ko sem se z "Normandijo" peljal iz New Yorka v Havre, sem dobil v roke ladijski list. Na prvi strani je bilo debelo natiskanico: "Gorky est mort". Težko bi povedal, kako me je ta vest do dna pretresla. Ustrel sem se in sem zaprtih oči ugledel pred seboj postavo v črncem suknjiču, kakrsna je v večji nižnjinovgorodskega gledališča sedela pred menom. Kasnaj počesani lasje, doberje radostne oči. Ze prejšnji večer se mi je bil Gorki predstavil, rekoč: "Dobro znate počitki ruskega mužika. Sicer nimam rad takih ruskonemških izvorov, a kakov se vi jokate, to se spomnite otrok, to mi je tako všeč."

"Res sem se potrudil, da bi staljš se, lomi si rebra!"

"Nisem si jih sam zlomil, drugi so mi jih strili. To je bilo tako. V tisti vasi, kamor sem bil slučajno prišel, sem zagledal tale prizor: gola ženska razpuščenih las je stala ko konj vprežena v voz in kmetje so sedeli na vozu in so udrihali z biči po njej. Pristopil sem in kriknil: Nesramna banda, ali ste vsi znoreli? Kaj pa počenjate? — Kdo si pa ti, — so odvrnili —, odokd pa si, kaj te pa to briga?"

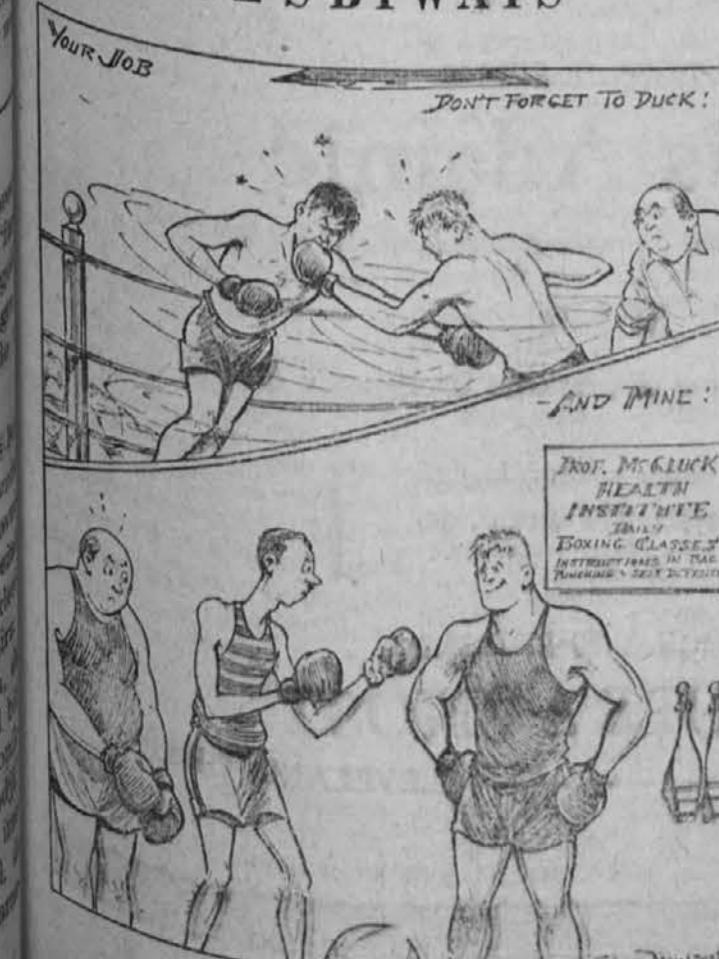
"No — in sem se zavedel, ko sem že ležal v jarku. Pa le zato sem se zavedel, ker je deževal in sem že ležal v vodi, ki me je osvestila. Komaj sem se bil privlekel v vaško bolnišnico. Otdot so ta rebra . . ."

Vsa ta znamenja in vsa ta dočivjetja, ki so bila v njih zarisana, so bila, kakor mislim, v najglobljih globinah duše tega človeka. Zenska, ki so jo bila: težaska dela brezdomovinca na Volgi in zdvajanje — ne samo njegovo, marveč tudi zdvanjanja vseh teh temnih, bednih milijonov o pomenu in resnici življenja — to je bilo tisto, kar je Gorkemu stisnilo pištolo v roko.

Naj mi kdo karkoli reče o Alekseju Mihačeviču, sem pa v dnu svoje duše, ne da bi malo pomisnil, prepričan, da so izhajale vse njegove misli, vsa čustva, dejanja, zasluge in zablode — iz ene same korenike: iz Volge, iz tega velikanskega, ruskega veletoka in iz njenega ječanja . . . Ce je Gorki burno im samozavestno stopal naprej, tedaj je šel boljši bodočnosti nesporazumi. Berlinski list "Neues Volk" je objavljal v eni svojih zadnjih številki precejšnjo zbirko najbolj grotesknih vlog, ki jih je prejel en sam maticni učenik kakov nikoli.

Omenil sem Gorkega bolečino za svoje ljudstvo, ki ni bila nikoli utešena. Povedal bi še besedo o njegovi drugi strasti:

LIFE'S BYWAYS

o njegovem ljubezni do Rusije. Spominjam se, kako sva načela to vprašanje. Velika ruska vloha nju je pogurala na dve različni strani. Jaz sem bival v Parizu, Gorki pa je prišel na poti v Moskvo iz Sorrenta v Rim. Priponiti pa moram, da je Gorki soglašal s tem, da odide v Rusijo: "Tu, dragi moji, ni več prostora zate," mi je bil dejal. A ko sva se bila 1. 1928 sešla v Rimu, v času, ko se je bilo po mnemu mojega prijatelja že marsikaj spremeno v Rusiji in bi imel (kakor je misil) spet priliko v Rusiji delovati, mi je strogo rek: "Zdaj pa, Fedor, je čas, da prideš v Rusijo!"

In tedaj mi je povedal tole, česar svoj živ dan ne bom pozabil: "Ah moj ljubi Fedor, saj se mi zdaj že bolje godi, a poleg — in pokazal mi je brazgotino nad srcem — tedaj sem v svoji neumnosti, ko sem bil ves obupan, pištolo ustrelil sem-kaj."

"Kako? Zakaj pa?"

"Bilo mi je, da se mi je zdelo vse trapasto na svetu, da ni vredno več živeti, ker je toliko laži in sleparij krog in krog! Sploh pa — kar je glede na moj hrket in pleča in žile in vse drugo — mora že tako biti. Lej, semkaj sem se bil ustrellil, a tu so rebra zlomljena."

"Glej ga — sem se pošalil —, stelaš se, lomi si rebra!"

"Nisem si jih sam zlomil, drugi so mi jih strili. To je bilo tako. V tisti vasi, kamor sem bil slučajno prišel, sem zagledal tale prizor: gola ženska razpuščenih las je stala ko konj vprežena v voz in kmetje so sedeli na vozu in so udrihali z biči po njej. Pristopil sem in kriknil: Nesramna banda, ali ste vsi znoreli? Kaj pa počenjate? — Kdo si pa ti, — so odvrnili —, odokd pa si, kaj te pa to briga?"

"No — in sem se zavedel, ko sem že ležal v jarku. Pa le zato sem se zavedel, ker je deževal in sem že ležal v vodi, ki me je osvestila. Komaj sem se bil privlekel v vaško bolnišnico. Otdot so ta rebra . . ."

Vsa ta znamenja in vsa ta dočivjetja, ki so bila v njih zarisana, so bila, kakor mislim, v najglobljih globinah duše tega človeka. Zenska, ki so jo bila: težaska dela brezdomovinca na Volgi in zdvajanje — ne samo njegovo, marveč tudi zdvanjanja vseh teh temnih, bednih milijonov o pomenu in resnici življenja — to je bilo tisto, kar je Gorkemu stisnilo pištolo v roko.

Naj mi kdo karkoli reče o Alekseju Mihačeviču, sem pa v dnu svoje duše, ne da bi malo pomisnil, prepričan, da so izhajale vse njegove misli, vsa čustva, dejanja, zasluge in zablode — iz ene same korenike: iz Volge, iz tega velikanskega, ruskega veletoka in iz njenega ječanja . . . Ce je Gorki burno im samozavestno stopal naprej, tedaj je šel boljši bodočnosti nesporazumi. Berlinski list "Neues Volk" je objavljal v eni svojih zadnjih številki precejšnjo zbirko najbolj grotesknih vlog, ki jih je prejel en sam maticni učenik kakov nikoli.

Omenil sem Gorkega bolečino za svoje ljudstvo, ki ni bila nikoli utešena. Povedal bi še besedo o njegovi drugi strasti:

o njegovem ljubezni do Rusije. Spominjam se, kako sva načela to vprašanje. Velika ruska vloha nju je pogurala na dve različni strani. Jaz sem bival v Parizu, Gorki pa je prišel na poti v Moskvo iz Sorrenta v Rim. Priponiti pa moram, da je Gorki soglašal s tem, da odide v Rusijo: "Tu, dragi moji, ni več prostora zate," mi je bil dejal. A ko sva se bila 1. 1928 sešla v Rimu, v času, ko se je bilo po mnemu mojega prijatelja že marsikaj spremeno v Rusiji in bi imel (kakor je misil) spet priliko v Rusiji delovati, mi je strogo rek: "Zdaj pa, Fedor, je čas, da prideš v Rusijo!"

In tedaj mi je povedal tole, česar svoj živ dan ne bom pozabil: "Ah moj ljubi Fedor, saj se mi zdaj že bolje godi, a poleg — in pokazal mi je brazgotino nad srcem — tedaj sem v svoji neumnosti, ko sem bil ves obupan, pištolo ustrelil sem-kaj."

"Kako? Zakaj pa?"

"Bilo mi je, da se mi je zdelo vse trapasto na svetu, da ni vredno več živeti, ker je toliko laži in sleparij krog in krog! Sploh pa — kar je glede na moj hrket in pleča in žile in vse drugo — mora že tako biti. Lej, semkaj sem se bil ustrellil, a tu so rebra zlomljena."

"Glej ga — sem se pošalil —, stelaš se, lomi si rebra!"

"Nisem si jih sam zlomil, drugi so mi jih strili. To je bilo tako. V tisti vasi, kamor sem bil slučajno prišel, sem zagledal tale prizor: gola ženska razpuščenih las je stala ko konj vprežena v voz in kmetje so sedeli na vozu in so udrihali z biči po njej. Pristopil sem in kriknil: Nesramna banda, ali ste vsi znoreli? Kaj pa počenjate? — Kdo si pa ti, — so odvrnili —, odokd pa si, kaj te pa to briga?"

"No — in sem se zavedel, ko sem že ležal v jarku. Pa le zato sem se zavedel, ker je deževal in sem že ležal v vodi, ki me je osvestila. Komaj sem se bil privlekel v vaško bolnišnico. Otdot so ta rebra . . ."

Vsa ta znamenja in vsa ta dočivjetja, ki so bila v njih zarisana, so bila, kakor mislim, v najglobljih globinah duše tega človeka. Zenska, ki so jo bila: težaska dela brezdomovinca na Volgi in zdvajanje — ne samo njegovo, marveč tudi zdvanjanja vseh teh temnih, bednih milijonov o pomenu in resnici življenja — to je bilo tisto, kar je Gorkemu stisnilo pištolo v roko.

Naj mi kdo karkoli reče o Alekseju Mihačeviču, sem pa v dnu svoje duše, ne da bi malo pomisnil, prepričan, da so izhajale vse njegove misli, vsa čustva, dejanja, zasluge in zablode — iz ene same korenike: iz Volge, iz tega velikanskega, ruskega veletoka in iz njenega ječanja . . . Ce je Gorki burno im samozavestno stopal naprej, tedaj je šel boljši bodočnosti nesporazumi. Berlinski list "Neues Volk" je objavljal v eni svojih zadnjih številki precejšnjo zbirko najbolj grotesknih vlog, ki jih je prejel en sam maticni učenik kakov nikoli.

Omenil sem Gorkega bolečino za svoje ljudstvo, ki ni bila nikoli utešena. Povedal bi še besedo o njegovi drugi strasti:

o njegovem ljubezni do Rusije. Spominjam se, kako sva načela to vprašanje. Velika ruska vloha nju je pogurala na dve različni strani. Jaz sem bival v Parizu, Gorki pa je prišel na poti v Moskvo iz Sorrenta v Rim. Priponiti pa moram, da je Gorki soglašal s tem, da odide v Rusijo: "Tu, dragi moji, ni več prostora zate," mi je bil dejal. A ko sva se bila 1. 1928 sešla v Rimu, v času, ko se je bilo po mnemu mojega prijatelja že marsikaj spremeno v Rusiji in bi imel (kakor je misil) spet priliko v Rusiji delovati, mi je strogo rek: "Zdaj pa, Fedor, je čas, da prideš v Rusijo!"

In tedaj mi je povedal tole, česar svoj živ dan ne bom pozabil: "Ah moj ljubi Fedor, saj se mi zdaj že bolje godi, a poleg — in pokazal mi je brazgotino nad srcem — tedaj sem v svoji neumnosti, ko sem bil ves obupan, pištolo ustrelil sem-kaj."

"Kako? Zakaj pa?"

"Bilo mi je, da se mi je zdelo vse trapasto na svetu, da ni vredno več živeti, ker je toliko laži in sleparij krog in krog! Sploh pa — kar je glede na moj hrket in pleča in žile in vse drugo — mora že tako biti. Lej, semkaj sem se bil ustrellil, a tu so rebra zlomljena."

"Glej ga — sem se pošalil —, stelaš se, lomi si rebra!"

"Nisem si jih sam zlomil, drugi so mi jih strili. To je bilo tako. V tisti vasi, kamor sem bil slučajno prišel, sem zagledal tale prizor: gola ženska razpuščenih las je stala ko konj vprežena v voz in kmetje so sedeli na vozu in so udrihali z biči po njej. Pristopil sem in kriknil: Nesramna banda, ali ste vsi znoreli? Kaj pa počenjate? — Kdo si pa ti, — so odvrnili —, odokd pa si, kaj te pa to briga?"

"No — in sem se zavedel, ko sem že ležal v jarku. Pa le zato sem se zavedel, ker je deževal in sem že ležal v vodi, ki me je osvestila. Komaj sem se bil privlekel v vaško bolnišnico. Otdot so ta rebra . . ."

Vsa ta znamenja in vsa ta dočivjetja, ki so bila v njih zarisana, so bila, kakor mislim, v najglobljih globinah duše tega človeka. Zenska, ki so jo bila: težaska dela brezdomovinca na Volgi in zdvajanje — ne samo njegovo, marveč tudi zdvanjanja vseh teh temnih, bednih milijonov o pomenu in resnici življenja — to je bilo tisto, kar je Gorkemu stisnilo pištolo v roko.

Naj mi kdo karkoli reče o Alekseju Mihačeviču, sem pa v dnu svoje duše, ne da bi malo pomisnil, prepričan, da so izhajale vse njegove misli, vsa čustva, dejanja, zasluge in zablode — iz ene same korenike: iz Volge, iz tega velikanskega, ruskega veletoka in iz njenega ječanja . . . Ce je Gorki burno im samozavestno stopal naprej, tedaj je šel boljši bodočnosti nesporazumi. Berlinski list "Neues Volk" je objavljal v eni svojih zadnjih številki precejšnjo zbirko najbolj grotesknih vlog, ki jih je prejel en sam maticni učenik kakov nikoli.

Omenil sem Gorkega bolečino za svoje ljudstvo, ki ni bila nikoli utešena. Povedal bi še besedo o njegovi drugi strasti:

o njegovem ljubezni do Rusije. Spominjam se, kako sva načela to vprašanje. Velika ruska vloha nju je pogurala na dve različni strani. Jaz sem bival v Parizu, Gorki pa je prišel na poti v Moskvo iz Sorrenta v Rim. Priponiti pa moram, da je Gorki soglašal s tem, da odide v Rusijo: "Tu, dragi moji, ni več prostora zate," mi je bil dejal. A ko sva se bila 1. 1928 sešla v Rimu, v času, ko se je bilo po mnemu mojega prijatelja že marsikaj spremeno v Rusiji in bi imel (kakor je misil) spet priliko v Rusiji delovati, mi je strogo rek: "Zdaj pa, Fedor, je čas, da prideš v Rusijo!"

In tedaj mi je povedal tole, česar svoj živ dan ne bom pozabil: "Ah moj ljubi Fedor, saj se mi zdaj že bolje godi, a poleg — in pokazal mi je brazgotino nad srcem — tedaj sem v svoji neumnosti, ko sem bil ves obupan, pištolo ustrelil sem-kaj."

"Kako? Zakaj pa?"

"Bilo mi je, da se mi je zdelo vse trapasto na svetu, da ni vredno več živeti, ker je toliko laži in sleparij krog in krog! Sploh pa — kar je glede na moj hrket in pleča in žile in vse drugo — mora že tako biti. Lej, semkaj sem se bil ustrellil, a tu so rebra zlomljena."

"Glej ga — sem se pošalil —, stelaš se, lomi si rebra!"

"Nisem si jih sam zlomil, drugi so mi jih strili. To je bilo tako. V tisti vasi, kamor sem bil slučajno prišel, sem zagledal tale prizor: gola ženska razpuščenih las je stala ko konj vprežena v voz in kmetje so sedeli na vozu in so udrihali z biči po njej. Pristopil sem in kriknil: Nesramna banda, ali ste vsi znoreli? Kaj pa počenjate? — Kdo si pa ti, — so odvrnili —, odokd pa si, kaj te pa to briga?"

"No — in sem se zavedel, ko sem že ležal v jarku. Pa le zato sem se zavedel, ker je deževal in sem že ležal v vodi, ki me je osvestila. Komaj sem se bil privlekel v vaško bolnišnico. Otdot so ta rebra . . ."

Vsa ta znamenja in vsa ta dočivjetja, ki so bila v njih zarisana, so bila, kakor mislim, v najglobljih globinah duše tega človeka. Zenska, ki so jo bila: težaska dela brezdomovinca na Volgi in zdvajanje — ne samo njegovo, marveč tudi zdvanjanja vseh teh temnih, bednih milijonov o pomenu in resnici življenja — to je bilo tisto, kar je Gorkemu stisnilo pištolo v roko.

Naj mi kdo karkoli reče o Alekseju Mihačeviču, sem pa v dnu svoje duše, ne da bi malo pomisnil, prepričan, da so izhajale vse njegove misli, vsa čustva, dejanja, zasluge in zablode — iz ene same korenike: iz Volge, iz tega velikanskega, ruskega veletoka in iz njenega ječanja . . . Ce je Gorki burno im samozavestno stopal naprej, tedaj je šel boljši bodočnosti nesporazumi. Berlinski list "Neues Volk" je objavljal v eni svojih zadnjih številki precejšnjo zbirko najbolj grotesknih vlog, ki jih je prejel en sam maticni učenik kakov nikoli.

Omenil sem Gorkega bolečino za svoje ljudstvo, ki ni bila nikoli utešena. Povedal bi še besedo o njegovi drugi strasti:

o njegovem ljubezni do Rusije. Spominjam se, kako sva načela to vprašanje. Velika ruska vloha nju je pogurala na dve različni strani. Jaz sem bival v Parizu, Gorki pa je prišel na poti v Moskvo iz Sorrenta v Rim. Priponiti pa moram, da je Gorki soglašal s tem, da odide v Rusijo: "Tu, dragi moji, ni več prostora zate," mi je bil dejal. A ko sva se bila 1. 1928 sešla v Rimu, v času, ko se je bilo po mnemu mojega prijatelja že marsikaj spremeno v Rusiji in bi imel (kakor je misil) spet priliko v Rusiji delovati, mi je strogo rek: "Zdaj pa, Fedor, je čas, da prideš v Rusijo!"

In tedaj mi je povedal tole, česar svoj živ dan ne bom pozabil: "Ah moj ljubi Fedor, saj se mi zdaj že bolje godi, a poleg — in pokazal mi je brazgotino nad srcem — tedaj sem v svoji neumnosti, ko sem bil ves obupan, pištolo ustrelil sem-kaj."

"Kako? Zakaj pa?"

Carica Katarina

Zgodovinski roman

Na nebu so se zbrali temni oblaki.

V tem času, ko se je pripravljala nevihta, da bi pokazala svojo moč, se je Francesco odločil, da bi si poskušal osvojiti Klariso.

— Klarisa, — zašepeče Francesco, — pravkar jé odzvenila pesem tega človeka, ki poveličuje lepe oči in rdeče, jagodam podobne ustnice. Oh, če bi bil jaz takoj srečen, da bi mogel reči: Te ustnice so moje, te lepe oči so samo moja last! Klarisa, dovolite mi, da vam rečem, da vas ljubim!

— Vem, da vas obojujejo moški, ki so bogatejši in mogočnejši, kakor jaz. Marsikateri od njih bi vam lahko posadil na glavo kneževsko kruno. Klarisa, kruna prave ljubezni pa je tisočkrat več vredna, kakor pa kruna iz zlata in dragega kamenja.

— Beneškega doža sin sem — toda to je malo! Ker s tem, kar si je moj oče pridobil in s častjo, ki jo je dosegel — se ne smem ponašati jaz.

— Moje slike pa, moje upanje — krase Petrove cerkve v Rimu. Pa tudi v Benetkah se nahaja mnogo mojih del po raznih zgradbah in cerkvah.

— Klarisa, nudim vam življene, ki sicer ne bo obdano z bogastvom in razkošjem, polno pa bo ljubezni in zvestobe!

— Oh, recite mi, da boste moji! Klarisa, vi ste sami — pripovedovali ste mi, da nimate ne očeta, niti matere. Jaz vam bom nadomestil oba, nadomestil vam vse, česar vas je usoda tako neusmiljeno oropala.

Cutim, da sem dovolj močan — grofica, samo ena vaša beseda — in midva bova pripadala drug drugemu; ločila pa bi naju edino — smrt!

Klarisa ga je pogledala s svoimi velikimi, lepimi očmi.

Minilo je nekaj minut, preden je Klarisa mogla spregovoriti besedo.

Na priznanje pa, ki ga je že davno pričakovala, je morala odgovoriti.

Klarisa zmaje žalostno z glavo.

— Francesco Armidore, prosim vas, ne jezite se — vaše besede me sicer počaščajo, vendar pa jih moram odbiti.

Francesco prebledi — pogledal je na širno morje — potem pa je vprašal:

— Grofica, zakaj? Mar niste svobodni in neodvisni? Če me ljubite. — Zakaj bi ne mogli poštati moja?

— Moja bodočnost! — odvrne mlača grofica odločno.

— Vaša bodočnost! Vi ste si že koga izbrali?

— Nikogar si še nisem izbrala, moje srce je svobodno — vendar je moja življenska pot čisto točno začrtana.

— Kam pa vodi vaša pot?

Klarisa se je nekaj trenotkov obotavljala z odgovorom, potem pa je enostavno in blago odgovorila:

— Moja pot vodi na carski prestol!

Francesco se zdrzne. Misil je, da je ta lepa, mlada žena naenkrat znorela, ko pa je zagledal

Naprodaj

Pet akrov zemlje na Chardon Rd., blizu Bishop; Cena \$1625, pogoji: — Vprašajte Mr. Harrington, 2051 E. 221 St., (na Chardon Hill) KEN. 3546 J.

Restavracija na prodaj

Proda se moderno opremljena restavracija, ima pripravo za pivko, električno ledenco; lastnik proda za zmerno ceno. 5903 Superior Ave.

me odvedli v spalnico carice Elizabete. Ležala je v postelji, pri njej pa je sedel lepi kozak, na njegovem obrazu je bila žalost, viteštvu, hkratu pa neka kruhot.

Vsi moški, ki so bili v njeni bližini — vsi knezi, generali, častniki in dvorjaniki so si prizadevali, da bi ugajali carici. — Med njimi pa ni bilo nikogar, ki bi se mogel primerjati s princem Holsteinom, nobenega ni bilo, ki bi bil tako lep, kakor umrli princ. Za Elizabeto ni imel nihče prav nobene privlačne moči in carica se je zgrozila pri misli, da bi se radi enega teh ljudi mogla izneveriti spominu svojega zaročenca.

Elizabeta je bila zaročena s princem Holsteinom. Ta je bil lep in viteški mladenič. Ze je bil vse pripravljen za poroko in mladi princ je z vso gotovostjo računal, da bo vladal veliki Rusiji ob Elizabetini strani, ko se ga je nekega dne lotila mrzlica, noben zdravnik mu ni mogel pomagati in mladi princ je moral umriti.

Elizabetina bolest je bilo neskončna. — Ta bolest jo je pripravila skoraj ob pamet, vse svoje življenje ni pozabila te svoje ljubezni.

Dala mu je postaviti mavzolej karkršnega svet še ni videl. Ta grobnica je bila zvezana z Elizabetino palačo in Elizabeta je lahko iz svoje spalnice prišla skozi dolgi hodnik vanjo. Pot je večer, velike sveče so razsvetljale sobe, dragoceno pohištvo in velika zrcala.

— Rekli so mi, da bi me mojam rado videla. Napisali so se odprla neka vrata, jaz pa sem zagledala prekrasno urejeno spalnico.

— Na svilnati postelji je ležala neka lepa žena, pri njej pa je sedel mož, oblečen v bogato kozško uniformo.

— Žena v postelji je bila mojam rado, kozak pa moj oče.

— Tedaj še nisem vedela, da ne pa vsem, da je carica Elizabeta darovala meni in mojemu bratu življene.

102. POGLAVJE.

Povest ruske princeze

Gianettino je pogledal na vse strani. Nebo je bilo pokrito s temnimi oblaki.

Francesco in Klarisa pa nista opazila spremembe vremena, ker sta bila preveč zatopljena v pogovoru.

— Da, jaz sem hčerka carice Elizabete, — nadaljuje lepa, mlada grofica. — Oropali so me carske krone, mojega brata pa so zaprli v samostan. Ruski prestol je moj, ne pa one Katarine, ki si ga je z umorom prisvojila.

— Peter III. bi ne bil nikdar postal car, če bi se ne pregrešili zoper mene z onim strašnim zlončnom, ki je pričel takrat, ko sem prvikrat videla svojo mater in svojega očeta.

Francesco Armidore, malo prej sem vam povedala, da so

Odda se

Lepo zračno sobo na Lucknow Ave. Lahko se dobi tudi zajtrk. Tudi perilo lahko operemo. Naslov se dobi v upravi "Enakopravnosti."

Naprodaj

Mala slovenska restavracija se takoj proda za \$250. Vprašajte na 6603 St. Clair Ave.

Mi popravljamo pralne stroje vseh izdelkov, dalje vse električne predmete in radija. — Parts and Service at Reasonable prices — Radio Tubes of All Makes

KREMZAR & RENKO
Radio and Appliance Co.
6518 St. Clair Ave.

Restavracija na prodaj

Proda se moderno opremljena restavracija, ima pripravo za pivko, električno ledenco; lastnik proda za zmerno ceno. 5903 Superior Ave.

bi preživiljala vse noči pri mrtvecu. — Življenje je hotelo svojih pravic, Elizabeta pa je bila mlada in lepa.

Vsi moški, ki so bili v njeni bližini — vsi knezi, generali,

častniki in dvorjaniki so si prizadevali, da bi ugajali carici. — Med njimi pa ni bilo nikogar, ki bi se mogel primerjati s princem Holsteinom, nobenega ni bilo, ki bi bil tako lep, kakor umrli princ. Za Elizabeto ni imel nihče prav nobene privlačne moči in carica se je zgrozila pri misli, da bi se radi enega teh ljudi mogla izneveriti spominu svojega zaročenca.

Elizabeta je bila zaročena s princem Holsteinom. Ta je bil lep in viteški mladenič. Ze je bil vse pripravljen za poroko in mladi princ je z vso gotovostjo računal, da bo vladal veliki Rusiji ob Elizabetini strani, ko se ga je nekega dne lotila mrzlica, noben zdravnik mu ni mogel pomagati in mladi princ je moral umriti.

Elizabetina bolest je bilo neskončna. — Ta bolest jo je pripravila skoraj ob pamet, vse svoje življenje ni pozabila te svoje ljubezni.

Dala mu je postaviti mavzolej karkršnega svet še ni videl. Ta grobnica je bila zvezana z Elizabetino palačo in Elizabeta je lahko iz svoje spalnice prišla skozi dolgi hodnik vanjo. Pot je večer, velike sveče so razsvetljale sobe, dragoceno pohištvo in velika zrcala.

— Rekli so mi, da bi me mojam rado videla. Napisali so se odprla neka vrata, jaz pa sem zagledala prekrasno urejeno spalnico.

— Na svilnati postelji je ležala neka lepa žena, pri njej pa je sedel mož, oblečen v bogato kozško uniformo.

— Žena v postelji je bila mojam rado, kozak pa moj oče.

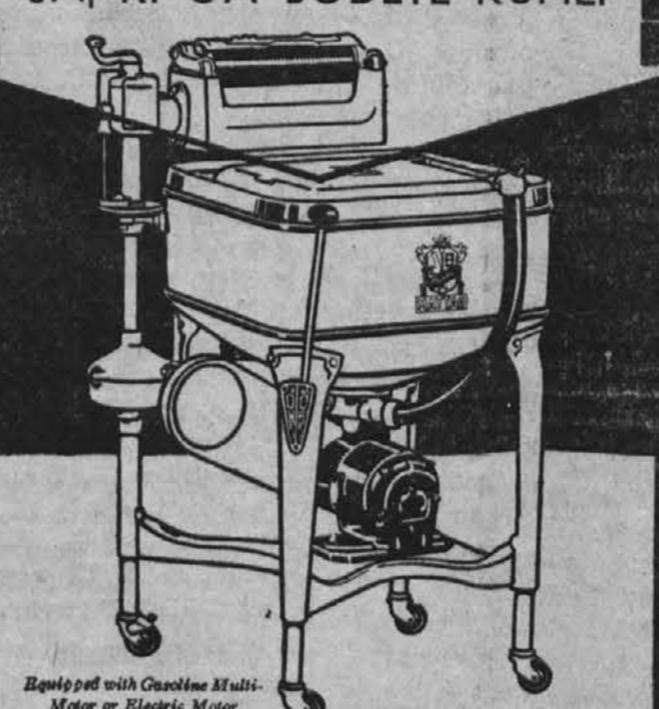
— Tedaj še nisem vedela, da ne pa vsem, da je carica Elizabeta darovala meni in mojemu bratu življene.

— Da, jaz sem hčerka carice Elizabete, — nadaljuje lepa, mlada grofica. — Oropali so me carske krone, mojega brata pa so zaprli v samostan. Ruski prestol je moj, ne pa one Katarine, ki si ga je z umorom prisvojila.

— Peter III. bi ne bil nikdar postal car, če bi se ne pregrešili zoper mene z onim strašnim zlončnom, ki je pričel takrat, ko sem prvikrat videla svojo mater in svojega očeta.

Francesco Armidore, malo prej sem vam povedala, da so

NAJPRVO PREGLEJTE ČEBER PRALNEGA STROJA, KI GA BODETE KUPILI

● Aluminij je najboljši material za čebere pralnega stroja. Čebri v Maytag pralnem stroju je vlit v enem kosu. Ogljati, z okroglimi konci, poveča Gyuratator pralno silo. Na dnu čebra je prostor za odpadke, in na vrhu je pokrov na pantih. Odličnosti tega čebra na Maytag so neštete, in vendar je to le ena mnogih odličnosti na Maytag pralnem stroju.

\$10.00 takoj, odpplačila od 15c na dan.

Vprašajte za prost preizkus.

MAYTAG MANDEL HARDWARE

15704 WATERLOO ROAD KENMORE 1281

Na križiščih zgodo-vine in legende

(Dalje iz 2. str.)

in začel je nastopati proti padalcem. Ko so l. 1908. Mladoturki proglašili ustavo, se je Babunski v dobrini veri z nekatere rimimi drugimi četniki vrnili iz planine. To zaupljivost je plačal z robstvom, iz katerega je pogrebnil. Naselil se je nato v predvojni Srbiji in je kot predhodnik balkanske vojne prepoloval vse bojišče od Kumanovega do Bitolja. Pozneje je aktivno sodeloval v svetovni vojni.

Ko je baron Gies zapustil Beograd po vojni napovedi Srbijskega vojaškega odlikovanja. Umril je l. 1920. v svobodni Jugoslaviji v Velesu, kjer so mu rezervni častniki postavili spomenik. Skozi predele, koder je četniški vojvoda Babunski, sem imel zanimivega sopotnika, ki je pred vojno služboval v Bogomili. Tolmačil je kraje in povedal marsikasko epizodo, ki priča, kako trdo so se moralni Srbi pripravljati za svojo svoboudo. Med njegovim obujanjem spominov smo srečno prevozili po blago v Lipsko, na Dunaj, v Monakovo, Lyon in

Skozi zadušljivi dim smo se vozili šest minut. Ko smo smuknili skozi še nekatere planinske "luknje," se je odprla pred nama rodovitna Pelagonija.

Hapon je izprekel na preipi postaji ter nam dal časa, da si ogledamo nekatere zanimivosti od blizu. Mestece je neko bilo mesto. Srednjevški Prilep je bil prestolnica kraljeviča Marka in ostanki njegovega mesta se vidijo v današnjem naselju Markovi varosi, razprostajoči se ob vznožju Markovih kul (gradu). Nad naselbino se vidijo grajske razvaline.

Tudi car Dušan se je rad mudil v tem kraju, imel je v njem celo svoj carski dvor. Za carja Uroša, ko je razpadlo srbsko carstvo, je Prilep postal prestolnica njegovega sina, kraljeviča Marka, v narodnih pesmih tolmačil opevanega junaka in silaka. Ne dačel od Prilepe stoji samostan Treskavac, nad Markovim mestom pa vidiš samostan sv. Arhangelja, zadužbino Vukašina v kraljeviča Marka.

Prilep ima poleg zgodovinskega in legendarnega tudi trgovski pomen. Bil je svojčas važen trgovski prehod. V 13. stoletju so Prilepčani vzdrževali trgovinske zveze z Dubrovnikom. Prilepčani trgovci so sledili krovom koperi posrednički med Bosno, Albanijo, Tesalijo in Bolgarsko in še pred sto leti so se vozili po blago v Lipsko, na Dunaj, v Monakovo, Lyon in

ARE YOU
NERVOUS?

Here is a way to help calm
quivering nerves

Do you feel so nervous that you want to scream? Are there times when you are cross and irritable . . . times when you scold those who are near you? If your nerves are on edge, try LYDIA E. PINKHAM'S VEGETABLE COMPOUND. It helps calm your quivering nerves and should give you strength and energy to face life with a smile.

When your worries and care become too much for you, when you feel weary and tired all the time, take LYDIA E. PINKHAM'S VEGETABLE COMPOUND. Many women have had nervous trouble, jangled as yours, but they have been able to get rid of it by taking this compound and get back to normal with the aid of LYDIA E. PINKHAM'S VEGETABLE COMPOUND.

Tell your mother and your grandmother used to take this famous old medicine to pep them up again . . . to help their nerves to stop giving them a cheery disposition.

JERRY BOHINC
15704 Waterloo Road
KENMORE 1282

ARE YOU
NERVOUS?

Here is a way to help calm
quivering nerves

Do you feel so nervous that you want to scream? Are there times when you are cross and irritable . . . times when you scold those who are near you? If your nerves are on edge, try LYDIA E. PINKHAM'S VEGETABLE COMPOUND. It helps calm your quivering nerves and should give you strength and energy to face life with a smile.

When your worries and care become too much for you, when you feel weary and tired all the time, take LYDIA E. PINKHAM'S VEGETABLE COMPOUND. Many women have had nervous trouble, jangled as yours, but they have been able to get rid of it by taking this compound and get back to normal with the aid of LYDIA E. PINKHAM'S VEGETABLE COMPOUND.

Tell your mother and your grandmother used to take this famous old medicine to pep them up again . . . to help their nerves to stop giving them a cheery disposition.

To je povest treh vnukov slovenskega izseljenca v Ameriki.